

Odůvodnění

I. Obecná část

A. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a některá další nařízení vlády mění:

- ◆ nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě,
- ◆ nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, a
- ◆ nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací, ve veřejných službách a správě, ve znění nařízení vlády č. 399/2017 Sb.

Návrh na změnu prvních dvou nařízení vlády je předkládán podle Plánu legislativních prací vlády na zbývající část roku 2018 a novela nařízení vlády č. 222/2010 Sb. se předkládá mimo Plán legislativních prací vlády na zbývající část roku 2018 a jedná se o dílčí úpravu a zpřesnění zařazení některých prací v oblasti justice.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a některá další nařízení vlády se předkládá zejména s cílem zajistit od 1. ledna 2019 zvýšení platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců. Z věcné provázanosti systému odměňování státních zaměstnanců a zaměstnanců ve veřejných službách a správě vyplývá nutnost zohlednit zvýšení platových tarifů zaměstnanců v pracovním poměru současným zvýšením platových tarifů státních zaměstnanců.

Ze stejného důvodu je také nezbytné sladit úpravu rozpětí pro poskytování zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí. Konkrétně se navrhuje zvýšit dolní, nárokovou, hranici příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí a zvláštního příplatku cca o 25 %. Důvodem je skutečnost, že postupným zvyšováním platových tarifů poklesl poměr příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí a zvláštního příplatku k platovému tarifu, a tím i jejich kompenzační funkce.

Zároveň se navrhuje změna podmínek pro poskytování zvláštního příplatku za výkon práce a služby střídavě v různých směnách, zavedení nového zvláštního příplatku za rozhodovací činnosti a jiné úkony při výkonu soudnictví nebo při výkonu kompetencí

státního zastupitelství a přesnější vymezení okruhu zdravotnických pracovníků, kteří mají právo na zvláštní příplatek za výkon nelékařských zdravotnických povolání bez odborného dohledu.

Navržená dílčí změna nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací, ve veřejných službách a správě, ve znění nařízení vlády č. 399/2017 Sb., má za cíl zohlednit zvyšující se nároky na složitost, namáhavost a odpovědnost práce u některých skupin zaměstnanců soudů a státních zastupitelství.

B. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

V souvislosti s příznivým vývojem relevantních ekonomických ukazatelů se navrhuje zvýšit od 1. ledna 2019 platové tarify zaměstnanců ve veřejných službách a správě uvedené v přílohách k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě o 5 %, s výjimkou pedagogických pracovníků, u nichž se navrhuje zvýšení o 10 %. Dalšími výjimkami jsou stupnice platových tarifů uvedené v příloze 3 a 4 k citovanému nařízení vlády. Na základě požadavku Ministerstva zdravotnictví se navrhuje stupnice pro zdravotnické pracovníky vykonávající nelékařská povolání a sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách zvýšení platových tarifů o 7 % a pro lékaře a zubní lékaře nerovnoměrné zvýšení platových tarifů, a to od 11. do 13. platové třídy o 7 % a od 14. do 16. platové třídy o 2 %.

Stupnice platových tarifů, obsažená v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 304/2014 Sb., podle které je odměňována většina státních zaměstnanců, je odvozena od stupnice platových tarifů pro zaměstnance ve veřejných službách a správě uvedené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Platové tarify v 5. až 11. platové třídě jsou v těchto stupnicích shodné a od 12. do 16. platové třídy se platové tarify u státních zaměstnanců zvyšují konvexním způsobem. Práce vykonávané zaměstnanci ve veřejných službách a správě v pracovním poměru, kteří jsou odměňováni podle současné stupnice platových tarifů obsažené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., odpovídají svou složitostí, odpovědností a namáhavostí činnostem, které vykonávají státní zaměstnanci odměňovaní podle stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 304/2014 Sb., ovšem bez dalších omezení a povinností, které se vztahují pouze na státní zaměstnance. Proto není z hlediska principu spravedlivého odměňování za výkon závislé práce přípustné, aby platové tarify státních zaměstnanců byly nižší než platové tarify pro uvedený okruh zaměstnanců v pracovním poměru.

Stupnice platových tarifů státních zaměstnanců, kteří jsou lékaři orgánu sociálního zabezpečení a orgánu ochrany veřejného zdraví, byla konstruována na základě stupnice

platových tarifů obsažené v současné příloze č. 4 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Výše platových tarifů uvedených skupin lékařů ve státní službě a lékařů v pracovním poměru, kteří jsou odměňováni podle nařízení vlády č. 341/2017 Sb. je v současné době shodná a stejně jako v případě ostatních státních zaměstnanců nemůže poklesnout pod úroveň platových tarifů lékařů, kteří jsou zaměstnanci v pracovním poměru.

S ohledem jak na navrhované zvýšení platových tarifů, tak i na jejich zvyšování v minulých letech, se zároveň navrhuje zvýšit spodní hranici rozpětí příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí a zvláštního příplatku o 25 %, tak aby byl obnoven poměr mezi spodní (nárokovou) hranicí tohoto příplatku a výší platového tarifu zaměstnance a státního zaměstnance. Od 1. listopadu 2017 již došlo ke zvýšení horní hranice uvedených příplatků, a to ve stejném poměru. Výjimkou je horní hranice rozpětí zvláštního příplatku ve III. skupině prací, která byla shodně navýšena již od 1. července 2017.

Nově se navrhuje rozdělení důvodů pro zvláštní příplatek poskytovaný dosud v I. skupině podle bodu 1 přílohy č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. za práce vykonávané střídavě v různých směnách v rámci dvousměnného, třisměnného nebo nepřetržitého provozu, a to do dvou úrovní vymezených v I. a II. skupině podle míry ztěžujících vlivů. Obdobné rozdělení se navrhuje i v případě zvláštního příplatku za výkon služby střídavě v různých směnách v příloze č. 4 k nařízení vlády č. 304/2014.

Na základě požadavku Ministerstva spravedlnosti se stanovuje nový titul pro poskytování zvláštního příplatku, a to v příloze č. 6 ve I. skupině za provádění úkonů souvisejících s činností soudu nebo státního zastupitelství a ve III. skupině za provádění rozhodovací činnosti na úseku soudního výkonu nebo na úseku výkonu kompetencí státního zastupitelství.

V dohodě s Ministerstvem zdravotnictví se zpřesňuje vymezení zdravotnických pracovníků, kteří mají právo na zvláštní příplatek ve III. skupině podle bodu 9 přílohy č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. a podmínky pro jeho poskytování.

Navrhuje se také změna nařízení vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací, ve veřejných službách a správě, ve znění nařízení vlády č. 399/2017 Sb., která je vedena snahou naplnit principy spravedlivého odměňování zaměstnanců soudů a státních zastupitelství podle složitosti a namáhavosti jimi vykonávané práce a zejména s ohledem na odpovědnost s ní spojenou vzhledem ke změnám podmínek, k nimž dochází při výkonu soudnictví a kompetencí státních zastupitelství. Působení vyšších soudních úředníků, asistentů soudců, soudních tajemníků a justičních čekatelů nabývá pro plynulost, rychlost a kvalitu rozhodovací činnosti soudů

zásadní význam. Vliv těchto zaměstnanců na rozhodovací činnost soudů je zcela zásadní a byl jednoznačně prokázán i v průběhu realizace evropského projektu „Zefektivnění činnosti soudů prostřednictvím posílení administrativních kapacit“, zaměřeného právě na posílení počtu odborných zaměstnanců v oblasti soudního výkonu.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“) a zákonem č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“) k jejichž provedení je navržena

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s čl. 28 Listiny základních práv a svobod, a je vedena snahou reálně zajistit právo zaměstnanců na spravedlivou odměnu za práci. Návrh je rovněž v souladu se zmocněními obsaženými v § 123 odst. 6 písm. a) a f), v § 128 odst. 2 a v § 129 odst. 2 zákoníku práce a zmocněními v § 145 odst. 1 a § 148 odst. 1 zákona o státní službě. I nadále se při stanovení stupnic platových tarifů a podmínek pro poskytování zvláštního příplatku zohledňuje širší rozsah povinností a omezení některých zaměstnanců, jakož i specifický charakter a společenský význam práce určitých profesních kategorií zaměstnanců ve veřejných službách a správě (např. zdravotnických nebo pedagogických pracovníků). Rovněž se navrhuje stanovit výši platových tarifů státních zaměstnanců s přihlédnutím k povinnostem a omezením při výkonu státní služby.

D. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

V obecné rovině je třeba uvést článek 151 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), který stanoví, že cílem Unie a členských států je mimo jiné i zlepšování životních a pracovních podmínek tak, aby došlo k jejich harmonizaci při zachování tendence k jejich zlepšování, a zejména pak článek 8 SFEU, podle kterého Unie usiluje ve všech činnostech, ve kterých má pravomoc (tj. mimo jiné i v sociální oblasti) o to, aby se odstraňovaly nerovnosti. Odměňování ve státní správě by tudíž vždy mělo být upraveno tak, aby nebyly zakládány neospravedlnitelné rozdíly ve výši platů mezi osobami odměňovanými ze státního rozpočtu, které vykonávají stejnou nebo srovnatelnou práci.

Navrhované zvýšení platových tarifů zaměstnanců ve veřejných službách a správě a státních zaměstnanců je zcela v souladu s cíli článku 8 SFEU, neboť jeho účelem je zajistit, aby jejich odměňování bylo spravedlivé s ohledem na okruh činností, které v pracovním

poměru a státní službě vykonávají, v případě státních zaměstnanců pak i se zřetelem k povinnostem a omezením ze služebního poměru vyplývajícím.

Zachování rovnosti mezi zaměstnanci a státními zaměstnanci sleduje také shodná míra zvýšení dolní hranice příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí a zvláštního příplatku u obou skupin.

Změna zařazení některých činností vykonávaných zaměstnanci soudů a státních zastupitelství je také vedena snahou o zajištění spravedlivého odměňování, a to vzhledem ke složitosti namáhavosti a odpovědnosti vykonávané práce, jak je podrobněji zdůvodněno výše.

Návrh tedy plně respektuje zásadu rovného zacházení se zaměstnanci a není v rozporu s právem Evropské unie, tj. ani s obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou jejích soudních orgánů.

Širší práva zaměstnanců v oblasti odměňování zaručují i mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána. Jsou jimi především Mezinárodní pakt o politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech, Listina EU a Evropská sociální charta. Všechny dokumenty zaručují pracovníkům spravedlivou odměnu bez jakéhokoli rozlišování. Spravedlivou odměnou je pojímán jak absolutní požadavek na ekvivalenci vykonané práce a příslušející odměny za ni, tak relativně v rámci porovnání odměny za stejnou práci s odměnou jiného zaměstnance. S uvedenými mezinárodními smlouvami je návrh rovněž v souladu, neboť jeho cílem je právě spravedlivé odměňování státních zaměstnanců zajistit.

E. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky; sociální dopady, dopady na životní prostředí a na bezpečnost nebo obranu státu

Na základě závěrů jednání vlády dne 31. srpna 2018 se s účinností od 1. ledna 2019 navrhuje zvýšení stupnic platových tarifů pro zaměstnance v pracovním i služebním poměru o **5 %**, s výjimkou pedagogických pracovníků regionálního školství, u kterých se navrhuje zvýšení o **10 %**. Další výjimkou je zvýšení stupnice platových tarifů uvedené v příloze č. 4 k citovanému nařízení vlády, u které se navrhuje na základě požadavku Ministerstva zdravotnictví nerovnoměrné zvýšení, a to od 11. do 13. platové třídy o **7 %** a od 14. do 16. platové třídy o **2 %**.

Navržené zvýšení stupnic platových tarifů bude finančně zabezpečeno v rámci zvýšeného objemu prostředků na platy v návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2019 a střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2020 a 2021.

Pro zaměstnance, jejichž platy jsou financovány ze státního rozpočtu, by realizace tohoto návrhu představovala s účinností od 1. ledna 2019 finanční dopad ve výši **cca 12,24 mld. Kč** včetně příslušenství, přičemž z toho 10,8 mld. Kč představuje náklady na zvýšení stupnic platových tarifů zaměstnanců v pracovním poměru (nařízení vlády č. 341/2017 Sb.), a 1,44 mld. Kč představuje náklady na zvýšení stupnic platových tarifů státních zaměstnanců (nařízení vlády č. 304/2014 Sb.).

Navrhované zvýšení platových tarifů by však zatížilo nejen státní rozpočet, ale i rozpočty územních samosprávných celků. Pro zaměstnance, jejichž platy jsou financovány z rozpočtů územních samosprávných celků, by realizace tohoto návrhu představovala s účinností od 1. ledna 2019 částku ve výši **cca 3,1 mld. Kč** včetně příslušenství.

Pro zaměstnance, jejichž platy jsou financovány z rozpočtů veřejného zdravotního pojištění, by uvedené opatření představovalo finanční náklad ve výši **cca 2,8 mld. Kč** včetně příslušenství. V případě, že vynaložené finanční prostředky z rozpočtů veřejného zdravotního pojištění nepokryjí v plné míře navrhované zvýšení platových tarifů pro zdravotnické pracovníky, budou muset jednotlivé rozpočtové kapitoly uvedené finanční dopady zabezpečit v rámci stávajících rozpočtových limitů v souladu s bodem II/3 návrhu usnesení vlády.

Další opatření se vztahují na zvýšení dolní (nárokové) hranice rozpětí u příplatku za práci (službu) ve ztíženém pracovním prostředí a u zvláštního příplatku pro zaměstnance v pracovním poměru i pro státní zaměstnance. V důsledku realizace uvedených opatření se předpokládá nárůst finančních nákladů veřejných rozpočtů, jejich výši ovšem z **důvodu absence relevantních vstupních údajů není předkladatel ani po konzultaci s Ministerstvem financí schopen vyčíslit.**

V příloze č. 6 ve II. skupině v bodě 1. se navrhuje samostatně oddělit ztěžující vliv spočívající v pracích vykonávaných střídavě v různých směnách v rámci třisměnného nebo nepřetržitého provozního režimu. Podle údajů Ministerstva zdravotnictví byly v resortu zdravotnictví finanční náklady u nelékařských zdravotnických pracovníků pracujících u poskytovatele lůžkové péče odhadnuty na základě jejich modelací s účinností od 1. ledna 2019 na částku ve výši **cca 350 mil. Kč** včetně příslušenství. Dále se ve III. skupině v bodě 9. navrhuje upravit zvláštní příplatek za soustavné poskytování zdravotních služeb zdravotnickými pracovníky vykonávajícími nelékařské zdravotnické povolání. Změna uvedeného příplatku by podle údajů Ministerstva zdravotnictví představovala s účinností od 1. ledna 2019 částku ve výši **cca 2,4 mld. Kč** včetně příslušenství. Zdrojem finančních prostředků k provedení těchto opatření je systém **veřejného zdravotního pojištění**, přičemž

potřebné finanční náklady uvedených úprav jsou již zahrnuty v návrhu úhradové vyhlášky na rok 2019, která vychází z dohod dosažených v rámci dohodovacího řízení mezi zástupci segmentů poskytovatelů zdravotních služeb se zdravotními pojišťovnami. Finanční částky vychází z analýz a modelací, které byly poskytnuty zástupci poskytovatelů lůžkových zdravotních služeb.

Dále se v příloze č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., navrhuje zavést nový zvláštní příplatek v I. skupině v bodě 8. pro zaměstnance, kteří provádějí úkony související s činností soudu nebo státního zastupitelství, a ve III. skupině v bodě 10. pro zaměstnance, kteří provádějí rozhodovací činnosti na úseku soudního výkonu nebo na úseku výkonu kompetencí státního zastupitelství. Podle údajů Ministerstva spravedlnosti se uvedené úpravy v oblasti zvláštního příplatku budou ve III. skupině týkat cca 2 900 zaměstnanců soudů a státních zastupitelství a v I. skupině cca **7 800** zaměstnanců soudů a státních zastupitelství. Při předpokládaném příplatku ve výši 1 250 Kč měsíčně ve III. skupině a 500 Kč v I. skupině jsou odhadované finanční dopady do státního rozpočtu s účinností od 1. ledna 2019 ve výši cca 90 mil. Kč, včetně příslušenství cca **122 mil. Kč**. Uvedené finanční dopady budou pokryty v rámci vyjednaného rozpočtu Ministerstva spravedlnosti na rok 2019.

V nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 222/2010 Sb. se navrhuje úpravy vztahující se na zařazení zaměstnanců soudů a státních zastupitelství do platových tříd. Navrhované úpravy v rámci katalogu práce se budou s účinností od 1. ledna 2019 podle odhadu Ministerstva spravedlnosti týkat až 1 200 zaměstnanců justice s celkovými dopady do státního rozpočtu cca 36 mil. Kč, včetně příslušenství **49 mil. Kč**. Uvedené finanční dopady budou pokryty v rámci vyjednaného rozpočtu Ministerstva spravedlnosti na rok 2019.

Pokud jde o sociální dopady, realizace navrhovaných změn by u dotčených zaměstnanců příznivě ovlivnila úroveň platů a mírně by tedy zvýšila kupní sílu spotřebitelů - zaměstnanců i celkovou spotřebu jejich domácností.

Návrh respektuje zásadu rovného zacházení se zaměstnanci, zákaz jejich diskriminace, i zásadu rovnosti mezi muži a ženami. Navrhované řešení nemá žádné dopady na ochranu soukromí či osobních údajů a nezakládá žádná korupční rizika. Navrhovaná úprava nebude mít dopad na výkon státní statistické služby, životní prostředí ani na bezpečnost nebo obranu státu.

F. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen; zhodnocení dopadů navrhovaného řešení na výkon státní

statistické služby, ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů a zhodnocení korupčních rizik

Návrh respektuje zásadu rovného zacházení se státními zaměstnanci, zákaz jejich diskriminace, i zásadu rovnosti mezi muži a ženami. Navržené zvýšení platových tarifů nezakládá rozdíly, které by mohly vést k diskriminaci státních zaměstnanců, popřípadě jiných osob. Navrhovaná úprava nemá vliv na výkon státní statistické služby ani na ochranu soukromí a osobních údajů. S ohledem na to, že nedochází ke kvalitativním změnám způsobu určení platových tarifů státních zaměstnanců, nelze předpokládat zvýšení korupčních rizik.

G. Hodnocení dopadů regulace (RIA) podle Obecných zásad

V souladu s Plánem legislativních prací vlády na zbývající část roku 2018 nebude k návrhu nařízení vlády provedeno hodnocení dopadů regulace podle Obecných zásad.

II. Zvláštní část

K čl. I bodu 1

Navrhuje se zvýšit spodní hranici příplatku za práci ve ztížených pracovních podmínkách o 25 %. Spodní nároková hranice tohoto příplatku nebyla od 1. ledna 2007 valorizována, postupným zvyšováním platových tarifů poklesl poměr příplatku za ztížené pracovní prostředí k platovému tarifu, a tím se oslabila i jeho kompenzační funkce.

K čl. I bodu 2

Stejně jako u příplatku za práci ve ztížených pracovních podmínkách se navrhuje zvýšení spodní hranice rozpětí zvláštního příplatku stanoveného pro jednotlivé skupiny prací, která rovněž nebyla měněna od 1. ledna 2007, a to o 25 %.

Nově se stanoví podmínky pro souběh titulů pro poskytování zvláštního příplatku. Změna souvisí s navrhovaným rozdělením důvodů pro zvláštní příplatek poskytovaný za práce vykonávané střídavě v různých směnách v rámci dvousměnného, třisměnného nebo nepřetržitého provozu do dvou úrovní vymezených v I. a II. skupině v příloze č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb.

K čl. I bodu 3

Jednotlivé stupnice platových tarifů uvedené v přílohách č. 1 až 5 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. se zvyšují o 5 % s výjimkou stupnice platových tarifů pro pedagogické pracovníky, u které se navrhuje zvýšení o 10 %. Na základě požadavku Ministerstva zdravotnictví se navrhuje zvýšení stupnice platových tarifů pro zdravotnické pracovníky vykonávající nelékařská zdravotnická povolání (příloha č. 3) o 7 %. Zvýšení o 7 % se vztahuje i na sociální pracovníky a pracovníky sociální péče, odměňované podle shodné stupnice platových tarifů. Nerovnoměrné zvýšení stupnice platových tarifů pro lékaře a zubní lékaře (příloha č. 4.) se navrhuje rovněž podle požadavku Ministerstva zdravotnictví. Valorizace platových tarifů se pro lékaře a zubní lékaře se navrhuje od 11. do 13. platové třídy o 7 % a od 14. do 16. platové třídy o 2 %.

K čl. I bodům 4 a 6

K důslednějšímu ocenění nestejné intenzity ztěžujících vlivů při střídavém výkonu práce v různých směnách v rámci dvousměnného, třisměnného nebo nepřetržitého provozu se navrhuje rozdělením titulů pro zvláštní příplatek do dvou úrovní vymezených v I. a II. skupině v příloze č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Důvodem je skutečnost, že třisměnný a nepřetržitý provozní režim představují oproti režimu dvousměnnému obtížnější pracovní režim, což je mimo jiné zohledněno i v rámci právní úpravy stanovené pracovní doby zaměstnanců pracujících v těchto pracovních režimech, která u zaměstnanců v dvousměnném pracovním režimu činí 38,75 hodin týdně, kdežto u zaměstnanců v třisměnném a nepřetržitém pracovním režimu 37,5 hodin týdně (§ 79 odst. 2 zákoníku práce). Je zřejmé, že rozdíl v obtížnosti těchto pracovních režimů je natolik podstatný, že jejich sloučení do jedné kategorie pro účely poskytování zvláštního příplatku mohlo být vnímáno jako nespravedlivé. K zachování gradace mezi jednotlivými ztěžujícími vlivy se navrhuje zohlednit vyšší obtížnost pracovního režimu zaměstnanců pracujících ve směnách v rámci třisměnného nebo nepřetržitého provozního režimu jejich oceněním zvláštním příplatkem ve II. skupině prací.

K čl. I bodům 5 a 8

Zvláštní příplatek podle § 8 nařízení vlády č. 341/2017 Sb., ve spojení s přílohou č. 6 tohoto nařízení vlády ve III. skupině se navrhuje pro zaměstnance zařazené na úseku soudního výkonu, kteří rozhodují samostatně ve věcech, v nichž by jinak musel rozhodovat soudce, a samostatně též nesou odpovědnost za případné procesní důsledky chybného

rozhodnutí. Činnost těchto zaměstnanců je činností nezávislého soudu na základě rozvrhu práce soudu, kterým se realizuje ústavní princip zákonného soudce, a reprezentují navenek nezávislou soudní moc. Uvedená povaha rozhodovací činnosti spojená s osobní odpovědností za rozhodnutí způsobuje trvalou zvýšenou neuropsychickou zátěž. Pro ostatní zaměstnance soudu je navrhován zvláštní příplatek v I. skupině výše uvedeného nařízení vlády, neboť i oni jsou vystaveni tlaku ze strany účastníků soudních řízení i veřejnosti a možnému korupčnímu jednání vzhledem k, byť i jen teoretickým, možnostem ovlivnit jeho činnost díky k relativně těsnému pracovnímu propojení s vedením soudu, se soudci a s ostatními zaměstnanci, do jejichž kompetence je svěřeno rozhodování, i po stránce organizační.

K čl. I bodu 7

Navrhovaná změna se týká bodu 9 ve III. skupině prací v příloze č. 6 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb., který stanoví okruh zdravotnických pracovníků, kterým přísluší zvláštní příplatek. Navrhuje se upustit od dosavadního vymezení ztěžujících vlivů a okruhu zaměstnanců, kteří vykonávají práce s těmito ztěžujícími vlivy spojené. Aktuálně přísluší zvláštní příplatek za soustavné poskytování zdravotních služeb zdravotnickými pracovníky vykonávajícími nelékařské zdravotnické povolání bez odborného dohledu střídavě v různých směnách v rámci třisměnného nebo nepřetržitého provozního režimu u poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče nebo v pobytových zařízeních sociálních služeb.

Podle současné koncepce dochází ke kumulaci dvou ztěžujících vlivů v rámci jednoho titulu pro poskytnutí zvláštního příplatku (soustavné poskytování zdravotních služeb zdravotnickými pracovníky vykonávajícími nelékařské zdravotnické povolání bez odborného dohledu a střídavý výkon práce v různých směnách).

Ztěžujícím vlivem odůvodňujícím zvláštní příplatek ve třetí skupině prací je však již sama skutečnost, že při poskytování zdravotních služeb stanovenou skupinou zdravotnických pracovníků vykonávajících nelékařská zdravotnická povolání není těmto pracovníkům v některých případech dostupná okamžitá rada nebo pomoc lékaře, popř. musí plnohodnotně zvládat poskytování zdravotní péče v neodkladných případech i při nižší personální obsazenosti, a jsou proto vystaveni vyšší zodpovědnosti a z toho vyplývajícimu stresu. Jde o doby, kdy poskytovatel zdravotních služeb zajišťuje poskytování zdravotních služeb v souladu s vyhláškou č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů, sníženým počtem zdravotnických pracovníků zabezpečujících lůžkovou péči (doba od 16 hodin do 7 hodin následujícího dne, v sobotu, v neděli a ve svátek). Právo na zvláštní příplatek je dále

podmíněno pravidelným výkonem práce v uvedené době, tedy takovým výkonem práce, jenž bude fakticky realizován vždy alespoň 1x v rámci stanovené týdenní pracovní doby zaměstnance rozvržené do jednotlivých směn zaměstnance. Požadovaná intenzita ztěžujícího vlivu je zajištěna podmínkou výkonu práce v době, pro kterou je stanovena povinnost minimálního personálního zabezpečení, alespoň po 3 hodiny po sobě jdoucí. Působení tohoto ztěžujícího vlivu lze považovat za mimořádnou neuropsychickou zátěž ve smyslu § 129 odst. 1 zákoníku práce a jako takové odůvodňuje kompenzaci bez ohledu na to, zda tito zaměstnanci navíc pracují střídavě v různých směnách.

Výslovně se stanoví, že zvláštní příplatek přísluší při splnění stanovených podmínek i zdravotnickým pracovníkům v pobytových zařízeních sociálních služeb, kteří pravidelně poskytují zdravotní služby v rozsahu alespoň 3 hodin po sobě jdoucích v době od 16 hodin do 7 hodin následujícího dne. Oproti době stanovené vyhláškou č. 99/2012 Sb., která navíc zahrnuje soboty, neděle a ve svátky, je toto vymezení užší. Důvodem je skutečnost, že v uvedených dnech nedochází v personálním zabezpečení a podmínkách pro poskytování zdravotních služeb v pobytových zařízeních sociálních služeb k rozdílu oproti ostatním dnům v týdnu.

Případná práce ve střídavých směnách (ať už v rámci dvousměnného provozního režimu podle bodu 1 ve skupině I. nebo třisměnného, resp. nepřetržitého provozního režimu podle návrhového bodu 1 ve skupině II.) by podle navrhované úpravy měla být kompenzována samostatně, jako je tomu u ostatních zaměstnanců, kteří pracují ve směnách a jsou současně vystaveni působení dalšího ztěžujícího vlivu, který zakládá jejich právo na zvláštní příplatek, a kterým tak přísluší dva zvláštní příplatky.

Navrhovaná úprava přispěje k posílení jednotného, vnitřně konzistentního a logicky provázaného systému pravidel pro poskytování zvláštního příplatku. Zároveň příznivým způsobem ovlivní podmínky pro odměňování zdravotnických pracovníků, což je žádoucí vzhledem k aktuální potřebě jejich stabilizace.

Všech zdravotnických pracovníků, kteří pracují ve směnách v rámci třisměnného nebo nepřetržitého provozního režimu, se pozitivním způsobem dotkne skutečnost, že jim bude zvláštní příplatek za směnnost napříště poskytován v rámci rozpětí stanoveného pro II. skupinu prací, nikoliv pro I. skupinu prací, jak tomu bylo doposud.

Pokud jde o zdravotnické pracovníky, kteří splní podmínky pro poskytování zvláštního příplatku v rámci rozpětí pro III. skupinu prací, bude jim případný výkon práce ve střídavých směnách kompenzován samostatně poskytnutím dalšího zvláštního příplatku v rámci rozpětí stanoveného pro I. skupinu prací, pokud se bude jednat o dvousměnný provozní režim, tedy až

do výše 1 300 Kč, anebo v rámci rozpětí stanoveného pro II. skupinu prací, pokud se bude jednat o třisměnný nebo nepřetržitý provozní režim, tedy až 2500 Kč. Těmto zaměstnancům pracujícím ve směnách v rámci třisměnného nebo nepřetržitého provozního režimu tak nově vznikne právo na zvláštní příplatek ze dvou titulů, a to v maximální souhrnné výši až 7 500 Kč.

K čl. I bodu 9

Činnost zpravodajských služeb je zajišťována příslušníky ve služebním poměru. Přesto tyto orgány zaměstnávají v nezbytném množství i civilní zaměstnance – zaměstnance v pracovním poměru. Podle informace zástupců zpravodajských služeb lze předpokládat, že právě tito zaměstnanci mohou být cílem zahraničních rozvědek při snaze o získání přístupu do objektů českých zpravodajských služeb a získání utajovaných informací. Na rozdíl od příslušníků s nejvyšším profesním výcvikem jsou civilní zaměstnanci „zranitelnější“, přičemž jim hrozí nejvyšší míra rizik ve smyslu § 129 zákoníku práce, včetně ohrožení života.

Zvláštní příplatek se navrhuje poskytovat zaměstnancům státu v pracovním poměru zařazeným ve zpravodajských službách, kteří vykonávají práce obslužného a pomocného charakteru, pokud jsou seznámeni s přístupovými kódy pro vstup do objektů těchto služeb a jednotlivých vnitřních chráněných zón.

K čl. II bodu 1

Výkon činností v prostředí, v němž převládají ztížené pracovní podmínky, které souvisejí s rizikem škodlivého vlivu profesionální infekce, ionizujícího a elektromagnetického záření, chemických karcinogenů, jiných chemických škodlivin a fyzikálních vlivů, se kompenzuje státním zaměstnancům příplatkem. Vymezení ztíženého prostředí stanoví jednotně pro zaměstnance v pracovním poměru i pro státní zaměstnance nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. V § 5 se navrhuje, stejně jako dosud, stanovit pouze výši a podmínky pro poskytování příplatku za službu ve ztíženém pracovním prostředí. Dolní, nárokovou, hranici příplatku se navrhuje zvýšit o cca 25 %, a to v návaznosti na jeho zvýšení pro zaměstnance v pracovním poměru.

K čl. II bodu 2

Stejně jako u zaměstnanců v pracovním poměru se nově stanoví podmínky pro souběh titulů pro poskytování zvláštního příplatku státním zaměstnancům. Změna souvisí

s navrhovaným rozdělením důvodů pro zvláštní příplatek poskytovaný za práce vykonávané střídavě v různých směnách v rámci dvousměnného, třisměnného nebo nepřetržitého provozu do dvou úrovní.

K čl. II bodu 3

Navrhuje se zvýšit stupnici platových tarifů obsaženou v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 304/2014 Sb. tak, aby míra procentního nárůstu platových tarifů v této stupnici odpovídala míře nárůstu platových tarifů zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou v současnosti odměňováni podle stupnice platových tarifů obsažené v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Zároveň se navrhuje zvýšit stupnici platových tarifů státních zaměstnanců, kteří jsou lékaři orgánu sociálního zabezpečení a orgánu ochrany veřejného zdraví v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 304/2014 Sb. tak, aby jejich platové tarify odpovídaly nadále platovým tarifům ostatních lékařů, kteří jsou odměňováni platem.

K čl. II bodům 4 a 5

Stejně jako v případě pracovního poměru, je účelem rozdělení titulů pro zvláštní příplatek do dvou úrovní vymezených v I. a II. skupině v příloze č. 4 k nařízení vlády č. 304/2014 Sb. ocenit rozdílnou intenzitu ztěžujících vlivů při střídavém výkonu práce v různých směnách v rámci dvousměnného, třisměnného nebo nepřetržitého provozu. Je zřejmé, že rozdíl v obtížnosti těchto služebních režimů je natolik podstatný, že jejich sloučení do jedné kategorie pro účely poskytování zvláštního příplatku mohlo být vnímáno jako nespravedlivé. K zachování gradace mezi jednotlivými ztěžujícími vlivy se navrhuje zohlednit vyšší obtížnost služebního režimu zaměstnanců pracujících ve směnách v rámci třisměnného nebo nepřetržitého provozního režimu jejich oceněním zvláštním příplatkem ve II. skupině prací.

K čl. III bodu 1

Katalog prací ve veřejných službách a správě vzhledem ke svému rozsahu obsahuje Seznam povolání a rozpětí platových tříd, který poskytuje uživatelům ucelený přehled o členění katalogu prací ve veřejných službách a správě, o názvech povolání a o rozpětí platových tříd. Tento seznam usnadňuje hledání v další předmětné části nazvané Zařazení prací do povolání a platových tříd práci, podle níž zaměstnavatel určí zaměstnanci platovou třídu.

V Seznamu povolání a rozpětí platových tříd se proto odráží i změna horní hranice rozpětí platových tříd u povolání 2.02.01 Justiční pracovník, v němž dochází k doplnění 14. platové třídy (viz novelizační bod 13).

K čl. III bodu 2 a 13

Navrhované zařazení asistentů soudců nejvyšších soudů, které jsou podle zákona vrcholnými soudními orgány, a nejvyššího státního zastupitelství vychází ze zcela jedinečné a specifické povahy a náročnosti rozhodovací expertizní, analytické a konzultační činnosti těchto zaměstnanců.

Jedná se o zcela specifické práce v oblasti justice a proto se navrhuje obdobnou činností uvedenou v povolání 1.01.03 Asistent vypustit.

Zároveň se do 14. platové třídy navrhuje doplnit provádění prací při výkonu kompetencí státního zastupitelství spočívající ve tvorbě koncepce boje proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Text tohoto ustanovení se navrhuje využít stejný jako je bod 1 v této platové třídě v dílu 8. Ekonomická ochrana státu v příloze k nařízení vlády č. 302//2014 Sb., o katalogu správních činností, ve znění nařízení vlády č. 399/2017 Sb.

K čl. III bodu 3 a 4

Práce zaměstnanců při výkonu působnosti státního zastupitelství nebyly v katalogu prací ve veřejných službách a správě dosud obsaženy. Proto se navrhuje tyto činnosti srovnatelné s obdobnými úkony vykonávanými u soudů doplnit. V ustanoveních, ve kterých je výkon prací charakterizován místem výkonu u soudů nebo u soudce se doplňuje jako místo výkonu i státní zastupitelství nebo výkon u státního zástupce.

K čl. III bodům 5, 6 a 8

Zvyšující se náročnosti úkonů zaměstnanců soudů a státních zastupitelství odpovídá i navrhovaná úprava dosavadního zařazení soudních tajemníků a zaměstnanců státních zastupitelství, jejímž smyslem je zohlednění zvýšené náročnosti úkonů vyhrazených podle zákonů o soudním řízení předsedovi senátu (samosoudci) v trestních věcech, ve věcech projednávaných v občanském soudním řízení ve věcech projednávaných ve správním soudnictví nebo vyhrazených jinak podle zákona státnímu zástupci nebo vedoucímu státnímu zástupci v rozsahu stanoveném kancelářským řádem státního zastupitelství.

Doplnění prací vykonávaných u Nejvyššího soudu, Nejvyššího správního soudu nebo kanceláře Nejvyššího státního zastupitelství je navrhováno v zájmu zpřesnění zařazování

vedoucích soudních kanceláří a dozorčích úředníků v podmínkách nejvyšších soudů a nejvyššího státního zastupitelství, jejichž činnost vykazuje oproti soudům a státním zastupitelstvím nižších stupňů odlišnosti.

K čl. III bodu 7

Z prací soudního tajemníka se do 10. platové třídy navrhuje specifikovat jejich nejnáročnější činnost spočívající v provádění rozhodovací činnosti soudu vyhrazené podle zákonů o soudním řízení předsedovi senátu (samosoudci) v trestních věcech, ve věcech projednávaných v občanském soudním řízení ve věcech projednávaných ve správním soudnictví na základě pověření předsedy soudu v rozsahu vymezeném jednacím řádem pro okresní, krajské a vrchní soudy.

K čl. III bodu 9 až 11

Vzhledem k povaze kompetencí k rozhodování vyšších soudních úředníků podle zvláštního zákona a smyslu jejich působení u soudů, kterým je jejich využití k rozhodovací činnosti namísto soudců v zájmu maximálního jejich odbřemenění se upravuje jejich zařazení do 12. nebo 13. platové třídy podle náročnosti rozhodovací činnosti. Odlišení náročnosti 13. platové třídy spočívá ve věcné a právní náročnosti věcí svěřených k rozhodování a v míře samostatnosti rozhodovací činnosti. Rozhodování jednodušších věcí je svěřeno vyhláškou č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské, ve znění pozdějších předpisů, soudním tajemníkům.

Vzhledem k tomu, že justiční čekatelé jsou podle právní úpravy oprávněni rozhodovat ve stejném rozsahu jako vyšší soudní úředníci, je třeba v zájmu zachování principů spravedlivého odměňování (čl. 28 LPS a § 1a a § 110 zákoníku práce) upravit možnost zařadit justiční čekatele do stejných platových tříd jako vyšší soudní úředníky.

K čl. III bodu 12

Navrhované specifikace zařazení asistentů soudců okresního, krajského nebo vrchního soudu do 13. platové třídy vychází ze zcela jedinečné a specifické povahy a náročnosti rozhodovací, expertizní, analytické a konzultační činnosti těchto zaměstnanců.

K čl. III bodu 14

Současná koordinace a metodické usměrňování výkonu státní správy v oblasti sociální práce, sociálně-právní ochrany dětí a zároveň veřejného opatrovnictví na úrovni krajů nebo

hlavního města Prahy je prakticky vyloučena. Navrhuje se proto v této platové třídě uvést za každou uvedenou oblast zvlášť přípravu jejich koncepcí.

K čl. III bodu 15

Při novele katalogu prací k 1. 1. 2018 došlo ke zrušení 9. platové třídy pro učitele odborného výcviku a tito učitelé jsou nově zařazováni od 10. platové třídy. Učitel, který vzdělává žáky a studenty v praktickém vyučování v předmětech, jejíž obsahovou náplní je řízení silničních motorových vozidel, stejně jako učitel odborného výcviku také vytváří nebo doplňuje pedagogickou dokumentaci, zpracovává tematické plány, individuální vzdělávací plán žáka, školní vzdělávací program, apod., a proto není důvod, aby byl zařazen do nižší než 10. platové třídy.

K čl. IV

Účinnost nařízení vlády se navrhuje stanovit od 1. ledna 2019 tak, aby změny byly realizovány se začátkem nového rozpočtového roku.